

UNIUNEA EUROPEANA

GUVERNUL ROMÂNIEI

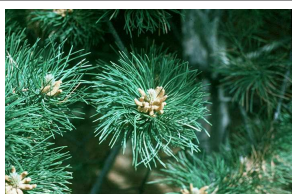
GUVERNUL REPUBLICII SERBIA

Instrumente structurale
2007 - 2013

GEC NERA

Environment News

Buletinul informativ al microregiunii de colaborare transfrontalieră Dunăre - Nera - Caraș

Nr. 32
Iulie 2011**Pinul negru de Banat**
(*Pinus nigra* var. *Banatica*)**În acest număr:****PLAIMDM - ul este finalizat.**

Pag. 1

Natura Day în Munții Vârșetului

Pag. 2

Rănille Parcului Natural Porțile de Fier

Pag. 2-3

Legenda de la Ochiu Bei

Pag. 4

EVENIMENTE ȘI ACTIVITĂȚI

Planul local de acțiune pentru combaterea poluării cu deșeuri miniere în zona Moldova Nouă a fost finalizat.

Grupul Ecologic de Colaborare Nera, în parteneriat cu NVO Škola Plus Bela Crkva și cu Consiliul Local Pojejena, implementează în perioada decembrie 2010 - decembrie 2011 proiectul „**Poluarea transfrontalieră cu deșeuri miniere pe Dunăre, realitate și în același timp bombă mediatică**” finanțat prin Programul IPA de Cooperare Transfrontalieră România - Republica Serbia.

În acest context în perioada martie - iunie a.c specialiști de la GEC Nera, APM Caraș - Severin, CONVERSMIN București, SC

MOLDOMIN Moldova Nouă au elaborat Planul local de acțiune pentru îmbunătățirea managementului deșeurilor miniere (PLAIMDM) din incinta iazului Tăușani - Boșneag aparținând SC Moldomin Moldova Nouă.

Totuși PLAIMDM, care este principalul rezultat al proiectului ar mai putea suferi unele modificări în funcție de avizul de mediu privind lichidarea societății, lichidare hotărâtă de adunarea generală a acționarilor din luna septembrie 2009, adică de către Ministerul Economiei care este singurul acționar.

De ce este nevoie de un plan local de acțiune realizat de societatea civilă pentru stoparea poluării cu deșeuri miniere în zona iazului de decantare Tăușani - Boșneag ?

Poluarea cu praf de deșeuri miniere în zona iazului de decantare Boșneag - Tăușani este un eveniment de notorietate, cunoscut atât la nivelul Ministerului Mediului cât și de către patronul activităților din zonă, adică de către Ministerul Economiei, și aceasta datorită protestelor repetate ale ONG-urilor interesate de fenomenul de poluare, mediatizării în presă și a notificărilor frecvente făcute de către autoritățile din Serbia.

28 mai 2011 - voluntarii GEC Nera colectează informații pentru elaborarea PLAIMDM într-o zonă a iazului Tăușani - Boșneag devastată de furtuna de praf.

Poluarea continuă însă să se producă de peste patruzeci de ani datorită unei complicități între Ministerul Mediului, care ar fi trebuit să impună respectarea planului de conformare la obligațiile de mediu a SC Moldomin și Ministerul Economiei care de tot atâția ani subfinanțează activitatea de ecologizare a iazului.

Prin elaborarea de către GEC Nera împreună cu celelalte organizații participante la proiect a unui Plan local de acțiune pentru stoparea poluării cu deșeuri miniere (PLAIMDM) se introduc în acest schimb neputincios de mingi dintre Ministerul Economiei și Ministerul Mediului noi actori mult mai motivați pentru stoparea poluării. Este vorba de societatea civilă reprezentată de ONG-uri, administrația publică locală și mass media.

Este de așteptat ca sub presiunea noilor actori, Ministerul Economiei și Ministerul Mediului, în calitatea lor de factori majori de decizie direct responsabili de

stoparea poluării, să acționeze în viitor mai eficient pentru a asigura un drept fundamental al cetățenilor din zonă.

Acela de a trăi într-un mediu curat !

Metode "verzi" de neutralizare a poluanților din sterilul depozitat în incinta iazului Tăușani - Boșneag

Utilizarea plantelor pentru eliminarea poluanților din mediu se numește **fitoremediere**. Fitoremedierea poate fi sub formă de:

-**fitoextracție**, care constă în consolidarea iazului cu plante care elimină metalele din sol, concentrându-le în părți aeriene disponibile pentru recoltare.

-**fitodegradare**, care constă în consolidarea iazului cu plante care degradează singure poluanți sau odată ajunși în plante poluanții sunt degradați de către bacterii și microbi.

-**rizofiltrare**, care constă în consolidarea iazului cu plante a căror rădăcini introduse în apele tehnologice deversate în iaz absorb metale poluante.

-**fitostabilizare**, care constă în consolidarea iazului cu plante care reduc mobilitatea contaminanților și/sau biodisponibilitatea. Biodisponibilitatea este raportul dintre cantitatea de substanță poluantă și viteza de cedată organismului, ajunge la

Sălcoioara, dafinul sălbatic și cătina albă așteptă fitoremedierea iazului Tăușani - Boșneag

cu care aceasta, odată cedată organismului, ajunge la locul de acțiune și își manifestă efectul biologic.

-**fitovolatilizare**, care constă în consolidarea iazului cu plante care volatilizează poluanții în atmosferă.

Phytoremedierea are unele avantaje în comparație cu alte tehnici de refacere. În primul rând este vorba de a reduce costurile implicate și dorința de a folosi o remediere "verde" în cazul depozitelor de deșeurii miniere.

Doina Mărgineanu - consilier pentru relații publice

VOLUNTARI ÎN LUMEA MIRIFICĂ A MICROREGIUNII DUNĂRE - NERA - CARAȘ

Ziua mondială a mediului sărbătorită în Parcul Natural Regional Munții Vârșețului

În 5 iunie a.c Grupul Ecologic de Colaborare Nera a marcat Ziua Mondială a Mediului în Parcul Natural Munții Vârșețului alături de ONG-uri din spațiul fostei Iugoslavii care s-au întâlnit, la invitația Asociației AVALON din Vârșeț, pentru a sărbători acest eveniment important.

Au participat un grup de 8 voluntari, elevi și profesori, de la Grupul Școlar „Mathias Hammer” Anina și Grupul Școlar Industrial Moldova Nouă care activează, în baza unui contract, în cadrul centrului de voluntariat al GEC Nera

(vezi detalii pe www.gecnera.ro).

Activitățile din 5 mai, care s-au desfășurat sub genericul „Ziua mediului este în primul rând o zi a naturii”, au inclus un festival al filmelor de scurt metraj dedicat promovării producerii energiilor alternative nepoluante, un atelier de modelare în argilă cu tematică de protecția naturii, muzică de jazz și o drumeție prin PN Munții Vârșețului până la vârful Lișica.

Concursul de modelare în argilă

Voluntarii GEC Nera au fost felicitați de organizatori pentru cele mai reușite sculpturi în argilă realizate cu acest prilej.

Rănille parcului Natural Porțile de Fier

În 28 mai a.c Grupul Ecologic de Colaborare Nera a realizat o monitorizare alternativă a stării factorilor de mediu și biodiversității din zona PN Porțile de Fier, pe cursul fluviului Dunărea între localitățile Baziaș (la intrarea Dunării în România) și Coronini.

Activitatea a fost realizată de către un grup de 23 voluntari, elevi și profesori, de la Grupul Școlar „Mathias Hammer” Anina, Grupul Școlar Agricol Oravița și Grupul Școlar Industrial Moldova Nouă care activează, în baza unui contract, în cadrul centrului de voluntariat al GEC Nera (vezi detalii pe www.gecnera.ro).

Cele mai relevante fenomene de agresiune împotriva mediului întâlnite pe traseu au fost următoarele:

28 mai - igienizare la km 0 al Dunării românești

- Pe teritoriul rezervației naturale Balta Nera - Dunăre, pe malul stâng al Dunării, în zona golfului de la intrarea fluviului în România, există o cantitate de cca. o tonă de ambalaje din plastic depuse de apele Dunării la viitură sau împinse la mal de către vânt.

- În interiorul rezervației naturale Balta - Nera - Dunăre, în apropierea lagunei de pe brațul Nera Moartă există o mare cantitate de deșeurii transportate cu ocazia

viiturilor de pe râul Nera precum și vetre de foc care în prezent au impact negativ asupra locurilor de cuibărit ale speciilor protejate de păsări.

- Nu au fost observate exemplare ale lăstunului de mal (*Riparia riparia*) în habitatul din abrupturile rezervației naturale Râpa cu Lăstuni - Valea Divici. În ultimii ani specia a părăsit treptat acest habitat, probabil din cauza zgomotului sau a încălzirii globale.

-La iazul de decantare a apelor de mină Tăușani - Boșneag al SC Moldomin Moldova Nouă a fost constatată o furtună de praf de mică intensitate. Din informațiile culese de la localnici rezultă că în luna aprilie a.c. intensitatea fenomenului de poluare cu deșeurii miniere a fost mare și de lungă durată. În această perioadă deșeurii minier uscați au fost transportați atât peste zona umedă Ostrovul Calinovăț precum și peste terenurile, gospodăriile populației, sursele de apă potabilă și locațiile turistice din Moldova Veche, Moldova Nouă, Coronini, Veliko Gradište, Vinci și Požeženo (Serbia).

-Față de situația din anii anteriori s-a constatat o degradare a stâncii Baba Caia din apele Dunării situată lângă localitatea Coronini, stâncă ce este un element natural de simbolistică al Clisurii de Sus a Dunării.

-La punctul turistic peștera Gaura cu Muscă, situată pe teritoriul comunei Coronini, nu există infrastructură de vizitare (panouri de informare, trepte, balustrade, ancore de sprijin). Calea de acces în peștera prezintă riscuri mari de accidentare pentru vizitatori. În peșteră cea mai mare parte a pereților este inscripționată cu mesaje, dintre care unele vulgare, iar în interiorul peșterii există vetre de foc.

GEC Nera a realizat aici în 2004 un punct de informare care periodic este vandalizat de vizitatori. Ultima versiune a panoului de la punctul de informare a fost predată primăriei Coronini în iunie 2010 dar panoul se găsește și în prezent în biroul primarului.

Starea mediului în Munții Aninei

În 17 iunie a.c. voluntarii GEC Nera au realizat etapa a IV-a a proiectului **Marea Hoinăreală 2011** în zona PN Semenici - Cheile Carașului și PN Cheile Nerei - Beușnița.

Activitățile au fost destinate monitorizării alternative a mediului, promovării ecoturismului pe traseele liniei ferată Oravița - Anina, Cheile Minișului, orașul Anina și lacul Buhui.

Concluziile acestei etape a proiectului Marea Hoinăreală 2011 au fost următoarele:

-**Linia ferată Oravița - Anina** nu poate fi salvată de la închidere doar de către călători. Numărul acestora este foarte mic și trebuie căutate soluții de menținere în funcțiune a traseului la nivelul politicilor publice.

În prima parte de traseu a liniei ferate se găsesc multe clădiri industriale prăbușite și grămezi de moloz care provin de la închiderea fostei exploatare miniere de uraniu de la Ciudanovița - Lișava - Natra și au impact negativ asupra peisajului natural al zonei.

-**Haldele de deșeurii miniere** din Anina sunt neprotejate. Materialul din ele este dizlocat de apă, vânt și ajunge în cursurile naturale de apă și în gospodăriile populației. În cazul tuturor haldelor s-au produs, în timp, alunecări ale taluzelor provocate de precipitațiile abundente.

Materialul din halde a blocat temporar drumuri și străzi și a afectat gospodăriile populației. Imaginea haldelor și a clădirilor defațate prin încetarea

mineritului are un impact negativ asupra dezvoltării turismului în Anina și în împrejurimi.

17 iunie – măsurători privind calitatea apei din lacul Buhui.

-Apa din lacul Buhui are concentrația în nitrați peste limitele admise.

Alin Țușan – coordonator al centrului de voluntariat al GEC Nera

O Academie a educației pentru muncă

La invitația organizației ONO din Novi Sad și sub auspiciile Ministerului Tineretului și Sportului din Serbia, Asociația Șkola Plus reprezentată de Alexandru Turturea membru al asociației și absolvent al Facultății de Arte din Timișoara, a fost aleasă în rândul a 15 organizații de tineret pentru a participa la seminarul care a avut loc la Novi Bečej în cadrul unui proiect care are ca scop promovarea profesionalizării prin de muncă a tinerilor din Serbia.

5 iunie - NVO Škola Plus pregătește igienizarea Dunării.

O atenție specială în cadrul acestui proiect este acordată includerii de tineri vulnerabili, din zonele mai puțin dezvoltate.

Abilitarea organizațiilor de tineret pentru a le îmbunătăți capacitatea de implementare a diferitelor activități și a le încuraja activismul, tineri pentru tineri, s-a realizat prin furnizarea de formare profesională în domeniile:

- Principiile muncii de tineret și includerea tinerilor vulnerabili din zonele mai puțin dezvoltate,
- Strada, locul de muncă pentru tineri, precum și pentru utilizarea de tehnici teatrale în lucrul cu tinerii.
- utilizarea de site-uri web și multimedia socială în activitatea de tineret.

Punerea în aplicare a cunoștințelor și competențelor dobândite va avea loc în cadrul unor acțiunilor concrete și a programelor organizate de către Șkola Plus.

Jasmina Turturea - președinte NVO Șkola Plus

LUMEA MIRIFICĂ A MICROREGIUNII DUNĂRE - NERA - CARAȘ.

Traseul ecoturistic Sasca Română - Cheile Nerei - Șopotu nou

Marcaj: bandă roșie

Durata: 8-9 ore (2 ore Sasca Română - cantonul silvic Damian; 3 ore cantonul silvic Damian - Poiana Alunilor; 11/2-2 ore Poiana Alunilor - Poiana Meliugului; 11/2-2 ore Poiana Meliugului - Șopotu Nou).

Din Sasca Română, traversând Nera pe partea stângă, pe o punte suspendată pe cablu, se ajunge la o potecă care traversează o zonă calcaroasă. Se trece apoi printr-un tunel și se străbate o trenă de grohotișuri calcaroase de sub Cârșa Caraula, ajungându-se la cel mai lung tunel (aproximativ 40 m) din Cheile Nerei, iar după câțiva metri se ajunge la Podul Beului. Urmând marcajul cu bandă roșie, se cotește la dreapta pe un drum forestier și după 4 km, se ajunge la cantonul silvic Damian, unde se poate înnopta, posibilitățile de cazare fiind de 10 locuri și teren pentru camping.

Urmând poteca, traversând Pânza lui Clean și trecând prin două tuneluri, se intră în Cârșa Barbeșul Mare. Străbătând apoi prispa îngustă, săpată în stâncă, care are o mică întrerupere marcată de un zăvoi, se intră în Cârșa Barbeșul Mic. În stânga, peste Nera, se înalță crestele abrupte din Cârșa Căpraruului.

De la Peștera Boilor se traversează culmea Cracul Iordanului, ajungându-se la Ogașul Ulmul Mic și se coboară până în talvegul Ogașului Porcului, unde se află un izvor. Se ajunge în punctul „La Scaune” și coborând poteca marcată cu cruce albastră, se ajunge la Lacul Dracului.

Cărare în stâncă pe Cheile Nerei

De la punctul „La Scaune” se coboară prin pădure Culmea Lacului, ajungându-se la moara de pe Ogașul Haimeliug (sau Untan) și apoi în Poiana Meliugului. Chiar la intrarea în poiană, din drum, se desprinde spre stânga, traseul marcat cu cruce roșie, spre avenul Cutezătorilor.

În dreapta, pe cealaltă parte a Nerei, se succed: Cleanțul Prihodului, Cârșa Lungă și Cârșa cu Țoale. Înaintând, se ajunge la Cotul Blidăresei, unde se află un sălaș, de unde se desprinde, spre stânga, traseul marcat cu bandă galbenă. Poteca turistică străbate Poiana Corbului, drumul continuându-se și pe partea dreaptă a Nerei, până la ieșirea din satul Dristie, unde apa poate fi trecută pe o punte deteriorată sau prin vad.

Urmându-se drumul de căruță pe partea dreaptă a Nerei și trecând podul de beton peste apa Bucevii, se ajunge în comuna Șopotu Nou.

Gheorghe Chiran - președintele As. SPEO CARAȘ

Legenda de la lacul Ochiu Bei

În timpul stăpânirii turcești a Banatului, un bei foarte bogat a fost la vânătoare prin aceste meleaguri. Ajuns în poiana Beușniței, o frumoasă fată ce își păștea oile l-a făcut să se oprească... Pe loc s-a îndrăgostit foc de ea, așa că venea deseori să o întâlnească, părăsind Cetatea Terezia din apropiere ridicată de către

turcii și ale
cărei ruine se
mai văd și azi
pe Dealul
Cetății, lângă
satul Potoc din
zona Parcului
Național Cheile
Nerei -
Beușnița.

**Ochiu Bei - un lac de lacrimi ale
îndrăgostiților care
i-au ascultat legenda..**

Cum a
aflat tatăl
beiului de
dragostea din-
tre cei doi, a hotărât să-i despartă. În grabă a trimis
un călău să omoare fata ce îi sucise mințile fiului
său.

Beiul îndrăgostit și-a găsit iubita injunghiată în
locul unde acum este lacul Ochiu Bei, a varsat
multe lacrimi după care și-a infipt hangerul în inimă.

Din lacrimile lui s-a format izbul și lacul care îi
poartă numele. Voalul de mireasă al ciobăniței, care nu a
mai trăit ca să-l poarte la nuntă, îmbracă acum sub forma
șuvoaielor de apă frumoasa cascadă a Beușniței situată în
apropierea lacului.

Umorrural !

Seara, în Cluj, un ardelean după ce bea câteva
pahare în plus își lasă mașina în parcare restaurantului și
înainte de a pleca la el în sat lasă pe parbriz un bilet cu
următorul conținut: Nu spargeți! Nu am casetofon !

A doua zi când vine să-și ia mașina găsește în parcare
o cărămidă iar sub cărămidă un bilet pe care scria: Nu-i
bai, îi punem noi !

Investim în viitorul tău!

Programul IPA de Cooperare Transfrontalieră România - Republica Serbia este finanțat de Uniunea Europeană prin Instrumentul de Asistență pentru Preaderare (IPA) și cofinanțat de statele partenere în program.

Titlul proiectului: **Poluarea transfrontalieră cu deșuri miniere pe Dunăre, realitate și în același timp bombă mediatică**
Editorul materialului: **Grupul Ecologic de Colaborare Filiala Nera Caraș - Severin**

Data publicării: **Iulie 2011**

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Uniunii Europene.

Pentru eventuale sesizări, contactați: romania-serbia@mdrt.ro

www.romania-serbia.net